

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn thi: Ngữ văn

Thời gian làm bài: 180 phút (không kể thời gian giao đề)

Ngày thi: 30/11/2022

(Đề thi gồm có 01 trang)

Câu 1. (8.0 điểm):

Bức tranh tuyệt vời

Một họa sĩ suốt đời mơ ước vẽ một bức tranh đẹp nhất trần gian. Ông đến hỏi vị giáo sĩ để biết được điều gì đẹp nhất. Vị giáo sĩ trả lời: "Điều đẹp nhất trần gian là niềm tin, vì niềm tin nâng cao giá trị con người".

Họa sĩ cũng đặt câu hỏi tương tự với cô gái và được trả lời: "Tình yêu là điều đẹp nhất trần gian, bởi tình yêu làm cho cay đắng trở nên ngọt ngào, mang đến nụ cười cho kẻ khóc than; làm cho điều bé nhỏ trở nên cao trọng, cuộc sống sẽ nhàm chán biết bao nếu không có tình yêu".

Cuối cùng họa sĩ gặp một người lính mới từ trận mạc trở về. Được hỏi, người lính trả lời: "Hòa bình là cái đẹp nhất trần gian, ở đâu có hòa bình, ở đó có cái đẹp". Và họa sĩ đã tự hỏi mình: "Làm sao tôi có thể cùng lúc vẽ niềm tin, hòa bình và tình yêu?".

...Khi trở về nhà, ông nhận ra niềm tin trong ánh mắt của các con, tình yêu trong cái hôn của người vợ. Chính những điều đó làm cho tâm hồn ông ngập tràn hạnh phúc và bình an. Họa sĩ đã hiểu thế nào là điều đẹp nhất trần gian. Sau khi hoàn thành tác phẩm, ông đặt tên cho nó là "Gia đình".

(Theo Phép nhiệm màu của đời, NXB Trẻ TP Hồ Chí Minh)

Hãy trình bày suy nghĩ của anh (chị) về ý nghĩa được gợi ra từ câu chuyện trên?

Câu 2. (12.0 điểm):

Bản về nhà văn, K. Pauxtopxki cho rằng: "Chỉ có người nào nói được với mẹ người những điều mới mẻ, có ý nghĩa và thú vị, nhìn thấy những gì mà người khác không nhận ra, người đó mới có thể là nhà văn".

(Trích "Bông hồng vàng và bình minh mưa" / NXB Văn học, 1999, tr.56)

Anh (chị) hiểu ý kiến trên như thế nào? Hãy làm sáng tỏ qua một số tác phẩm văn xuôi.

.....HẾT.....

- Thí sinh không được sử dụng tài liệu
- Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm

stao, msnl, cõ ý nghĩa sâu
cái nhìn
PC stac u
Hơ sáng tạo là
đặc thù
hạt tằm q
vũ học

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn thi: Ngữ văn

Thời gian làm bài: 180 phút (không kể thời gian giao đề)

Ngày thi: 30/11/2022

DÁP ÁN - THANG ĐIỂM

(Đáp án - thang điểm gồm 04 trang)

Câu	Nội dung	Điểm
1	Hãy trình bày suy nghĩ của anh (chị) về ý nghĩa được gọi ra từ câu chuyện "Bức tranh tuyệt vời".	8.0
a.	Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận Mở bài vừa nêu được vấn đề vừa khơi gợi lời cuốn sự chú ý của người đọc. Thân bài phải triển khai được đầy đủ các khía cạnh của vấn đề một cách logic. Kết bài vừa kết thúc được vấn đề vừa tạo ấn tượng cho người đọc.	0.5
b.	Nắm định vấn đề cần nghị luận: Cuộc sống có nhiều giá trị tinh thần, nhiều gam màu tuyệt đẹp lắm nên bức tranh đa sắc nhưng tuyệt vời nhất, kì diệu nhất vẫn là <i>Gia đình</i> .	0.5
c.	Triển khai vấn đề cần nghị luận. Chia vấn đề cần nghị luận thành các luận điểm phù hợp, các luận điểm được triển khai theo trình tự hợp lý, có sự liên kết chặt chẽ; sử dụng tốt các thao tác lập luận để triển khai các luận điểm; biết kết hợp giữa nêu lý lẽ và đưa dẫn chứng; dẫn chứng phải cụ thể, sinh động, ... phù hợp với luận điểm.	0.5
	* Giới thiệu vấn đề nghị luận	0.5
	* Ý nghĩa được gọi ra từ câu chuyện: - Câu chuyện kể về người họa sĩ mơ ước vẽ một bức tranh đẹp nhất trần gian. Để thực hiện được điều ấy ông đã hỏi ý kiến một giáo sĩ và được vị giáo sĩ trả lời <i>Điều đẹp nhất trần gian là niềm tin</i> ; Ông tiếp tục hỏi cô gái, cô gái trả lời <i>Tình yêu là điều đẹp nhất trần gian</i> ; Cuối cùng ông hỏi người lính từ một trận trở về và được người lính trả lời <i>Hòa bình là cái đẹp nhất trần gian</i> . Tuy nhiên, khi trở về nhà ông đã nhận ra tất cả những điều đó trong ánh mắt các con, trong nụ hôn của người vợ và ông hiểu được điều đẹp nhất trần gian. Từ đó, ông đã hoàn thành bức tranh và đặt tên cho nó là <i>Gia đình</i> . - Qua câu chuyện trên, ta thấy cuộc sống có nhiều giá trị tinh thần, nhiều gam màu tuyệt đẹp lắm nên bức tranh đa sắc nhưng tuyệt vời nhất, kì diệu nhất vẫn là <i>Gia đình</i> .	1.0
	* Bàn luận:	3.0

	<ul style="list-style-type: none"> - Cuộc sống muôn màu muôn vẻ, phong phú, đa dạng. Tùy theo trải nghiệm của mỗi người: giới tính, độ tuổi, nghề nghiệp, hoàn cảnh sống... mà có cách cảm nhận về vẻ đẹp cuộc sống khác nhau (niềm tin, tình yêu, hóa bình...) - Tuy nhiên gia đình là nơi hội tụ, kết tinh mọi giá trị, mọi vẻ đẹp, mọi điều kì diệu nhất trên thế gian này: + Gia đình là điểm tựa vững chãi nhất (là nơi nhen lên niềm tin và hi vọng; là nơi tâm hồn, cuộc đời mỗi người được nuôi dưỡng lớn khôn, trưởng thành, là nơi nâng đỡ niềm đam mê, thăng hoa sáng tạo và chinh phục ước mơ...) + Gia đình là thế giới của tình yêu thương (tình vợ chồng, tình cha con, tình mẫu tử...) + Gia đình là bầu trời bình yên, hạnh phúc; là nơi trở về, là chốn nương thân...) 	
	<p>* Liên hệ mở rộng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phê phán những người không coi trọng vai trò của gia đình, chưa có ý thức trong việc vun đắp hạnh phúc, xây dựng gia đình truyền thống. - Không nên theo đuổi những điều viên vọng, phù phiếm, xa vời mà đánh mất điều trân quý gian dị nhất chính là gia đình. - Gia đình là tế bào của xã hội. Xây dựng hạnh phúc gia đình cần gắn liền với sự phát triển chung của xã hội. 	1.0
	<p>* Bài học nhận thức và hành động:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mỗi người cần nhận ra giá trị thực của cuộc sống nằm ở gia đình. Từ đó có ý thức "tò vè cho bức tranh gia đình" mình những gam màu phù hợp. - Mỗi người phải có những hành động thiết thực, cụ thể để góp phần xây dựng gia đình hạnh phúc. 	0.75
	<p>d. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo chuẩn quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.</p>	0.25
	<p>e. Sáng tạo: Có cách diễn đạt sáng tạo, dùng từ độc đáo, viết câu linh hoạt, văn giàu hình ảnh, cảm xúc, có màu sắc cá nhân, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.</p>	0.5
2	<p>Bản vẽ nhà văn, K. Pauxtopxki cho rằng: "Chỉ có người nào nói được với mọi người những điều mới mẻ, có ý nghĩa và thú vị, nhìn thấy những gì mà người khác không nhận ra, người đó mới có thể là nhà văn".</p> <p>(Trích "Bông hồng vàng và bình minh mưa", NXB Văn học, 1999, tr.56)</p> <p>Anh/ chị hiểu ý kiến trên như thế nào? Hãy làm sáng tỏ qua một số tác phẩm văn xuôi.</p>	12.0

<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận Mở bài vừa nêu được vấn đề vừa khơi gợi lời cuốn sự chú ý của người đọc. Thân bài phải triển khai được đầy đủ các khía cạnh của vấn đề một cách logic. Kết bài vừa kết thúc được vấn đề vừa tạo ấn tượng cho người đọc.</p>	0,5
<p>b. Xác định vấn đề cần nghị luận: nhà văn phải có cái nhìn mới mẻ, có ý nghĩa và thú vị, biết khám phá, phát hiện.</p>	0,5
<p>c. Triển khai vấn đề cần nghị luận Chưa vấn đề cần nghị luận thành các luận điểm phù hợp; các luận điểm được triển khai theo trình tự hợp lý, có sự liên kết chặt chẽ; sử dụng tốt các thao tác lập luận để triển khai các luận điểm; biết kết hợp giữa nêu lý lẽ và đưa dẫn chứng; lựa chọn và phân tích dẫn chứng một cách tinh tế phục vụ yêu cầu của đề.</p>	0,5
<p>* Giới thiệu vấn đề nghị luận</p>	0,5
<p>* Ý nghĩa vấn đề: - <i>Crucial theme:</i> + Những điều mới mẻ, có ý nghĩa và thú vị: là vấn đề tự tưởng độc đáo, sâu sắc, có giá trị nhân sinh lớn lao,... được thể hiện qua những hình thức nghệ thuật độc đáo. + <i>Nhan thấy những gì mà người khác không nhận ra:</i> là cái nằm cuộc sống mang tính khám phá và phát hiện của nhà văn. - Ý kiến của K. Paustovsky là một quan niệm đúng đắn về nhà văn, đòi hỏi nhà văn phải có cái nhìn tinh tế, biết khám phá, phát hiện cái mới, ý nghĩa với phong cách nghệ thuật độc đáo, riêng biệt.</p>	1,5
<p>* Bàn luận: Nhà văn cần phải có phong cách nghệ thuật độc đáo là bởi vì: - Nghệ thuật là lĩnh vực của cái độc đáo. Vì vậy nó đòi hỏi người sáng tác phải có phong cách nổi bật, tức là có cái riêng, mới là thể hiện trong tác phẩm. Nhà văn là người có tố chất đặc biệt, có khả năng sáng tạo nên cái mới, là những người biết đào sâu, biết tìm tòi, khai những nguồn chưa ai khơi và sáng tạo những gì chưa có (Nam Cao). - Văn học lấy chất liệu từ cuộc sống. Hiện thực cuộc sống luôn là mảnh đất màu mỡ để nhà văn không ngừng sáng tạo. Nhưng cuộc sống đâu đã đang, phong phú vẫn có giới hạn. Vì vậy, có khi viết về một đề tài cũ nhưng nhà văn phải có cái nhìn khám phá những điều mới mẻ, thú vị mà người bình thường không nhận ra. Nhờ đó mà văn học góp phần hoàn thiện con người và cải tạo thế giới, làm cho thế giới tốt đẹp hơn. Có như vậy tác phẩm mới có giá trị và khơi gợi được hứng thú ở người đọc.</p>	3,0

<p>- Hơn nữa, phong cách nghệ thuật là yếu tố góp phần tạo nên sự phát triển đa dạng, phong phú cho nền văn học; là một tiêu chí để đánh giá chính xác vai trò cũng như vị trí của nhà văn trên văn đàn. Phong cách nghệ thuật của nhà văn được biểu hiện qua tác phẩm cả về nội dung lẫn hình thức. Tác phẩm ấy bao giờ cũng thể hiện cách nhìn nhận, khám phá đầy mới lạ, độc đáo về cuộc sống; hướng đến những nội dung, chủ đề mới; mang một giọng điệu riêng và có những sáng tạo nghệ thuật độc đáo.</p>	
<p>* Chứng minh: Thí sinh có thể lựa chọn phân tích một số tác phẩm văn xuôi bất kỳ; song trong quá trình phân tích, bình giá cần chú ý những điểm sau để làm sáng rõ vấn đề đặt ra trong đề bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qua tác phẩm ấy, tác giả đã mang đến những cái nhìn, phát hiện mới mẻ gì về hiện thực cuộc sống? - Tác phẩm ấy đã gợi cảm đến bạn đọc những tư tưởng gì mới mẻ, sâu sắc? - Tác giả đã chuyển tải bức thông điệp của mình bằng những hình thức nghệ thuật độc đáo như thế nào? - Từ đó đánh giá về tác phẩm và khái quát phong cách nghệ thuật của tác giả. 	4.0
<p>* Đánh giá, mở rộng, nâng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đây là ý kiến đúng đắn, giúp ta thấy được tầm quan trọng của cá tính sáng tạo, phong cách nghệ thuật của nhà văn trong quá trình sáng tác. - Nhân định đã đặt ra yêu cầu đối với người sáng tác và người tiếp nhận: + <i>Với người nghệ sĩ:</i> phải sống sâu sắc, có tâm hồn tinh tế, nhạy cảm, tri thức tương phong phú và có tài năng nghệ thuật độc đáo. Sáng tạo nên cái mới nhưng đồng thời cũng phải kế thừa, phát huy tinh hoa của truyền thống. + <i>Với người tiếp nhận:</i> phải biết trân trọng những đóng góp mới mẻ, giá trị của nhà văn qua tác phẩm; nâng cao khả năng tiếp nhận để cảm nhận về đẹp độc đáo trong sáng tạo nghệ thuật. 	1.0
<p>d. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo chuẩn quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.</p>	0.5
<p>e. Sáng tạo: Có cách diễn đạt sáng tạo, dùng từ độc đáo, viết câu linh hoạt, văn giàu hình ảnh, cảm xúc, có màu sắc cá nhân, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.</p>	0.5

.....HẾT.....